

رِنگره‌کانی خۆشبه‌ختی گوئی کۆمه‌نگا

نوسینی

باوکی فریشته

پیداچوونه‌وهی

مامۆستا عدنان بارام

له‌بلاوگر لوه‌نگر

مائپه‌ری به‌هه‌شت

www.ba8.org

islam_kurd_ba8@yahoo.com

07701517378

عیراقه - کوردستان - که‌لار

هه‌میشه له‌گه‌لمان بن بو به‌ر هه‌مه‌ نه‌مه

کتیبی ژماره ﴿٩١﴾

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين ، والصلاة والسلام على خاتم الأنبياء والمرسلين ، نبينا محمد ﷺ وعلى آله وصحبه أجمعين
... وبعد :

خوشکی باوهردار : رېگای خوشبه ختی وسه رفرازی هه تاهه تایی ئەم بهرو ئه بهری به خوشییه کاتییه کانی
دونیا رازاوه ته وه . رېگایه کی پاسته و چه ندين توله پړی لیبوه ته وه ، جا خوشبه خت ئەو که سه یه که لانه کاته وه و
نه پوانیته پاست و چه پی خوی ، به لکو چاوی له هه نگاهه کانی بی ، وراست ملی رېگا پاسته که بگری تاوه کو
خوشبه ختی به دهست ئەهینی .

ئەم رېگا پاسته ش که گرتوته ده تباته دوايه مین ویستگا که به هه شتی به رینه ، وه ک چون چوار دهوری به هه شت
به تاوان و حه رام و شتی لاوه کی و په نگاو په نگ پازینراوه ته وه ، ئەوا ئەم بهرو ئه و بهری رېگای پاستیش به توله پړی
خراب پازینراوه ته وه ، وه ک شاعیر ده لی :

چوار دهوری به هه شت هه ر دپک وداله
بۆبئ سه بره کان گه لی مه حاله
دهوری جه هه ننه م گول و گولزاره
نه فس پئی خوشه چون تاوانباره

وه پینغه مبهری خواش ئەهه رموی : " حُفَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ ، وَ حُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ " (١) ، واته : به هه شت په رزین
کراوه به و شتانه ی که ده روون رقی لیپانه و پئی ناخوشن ، دۆزه خیش په رزین کراوه به و شتانه ی که ده روونی
مروقه ئاره زوی لیپانه .

جا خوشکه به ریزه کهم : وریابه نه که ی شوین هه واو ئاره زوه کانت که وی و به ختوکه ی شه ی تانی نه فره ت لیکراو
هه لئه له تیی و خوشبه ختی هه تاهه تایی له دهست بده ی و خوت توشی ناسۆرو ئیش و ئازاریک بکه ی که ده رچون و
پزگار بوون لپی گه لی مه حاله جا له و کاته دا په شیمان بوونه وه هیچ دادت نادات ، ته نها ئەوه نه بی که سه رکۆنه
وسه رزه نشتی خوت بکه ی ئەوه ش هیچ سویدیکی نابی ، بۆیه خوشکی برودارم به ده سه ته ی تانی به هه شت هه روا
ئاسان نی یه پیویستی به ماندوو بوون و وازه ی تانه له شوین که وتنی هه واو ئاره زوه کانت و پاراستنی سنوره کانی
په روه ردگار ، به پینچه وانه وه ! دۆزه خیش ئاسانه ، چونکه شه هوه ت و خوشی کاتی دونیایی و بانگه وازکارانی رېگای
خوار و خراب گه لی زۆرن ، تاوانه کان وسه رپیچی کردنی فه رمانه کانی خوی گه وره ت لاجوان و شرین و پازاوه ئەهه کن .
ئەو کاته جوانه ی که خوی په روه ردگار پئی داوی بو ئەوه ی خوشبه ختی نه برپاوه و به هه شته جوان و پازاوه که ی
په روه ردگارتی پی به دهست بیینی که چی هاوری خراب و شه ی تانه کانی ئینس و جن وات لی ئەهه کن کاته کانت به شتی
پروپوچ و شته لاوه کی یه کانه وه به سه بهری بۆئه وه ی بی ئاگات کهن له فرمانه کانی په روه ردگار ، و له و لاوه شه وه
ببی به یاری چه ی دهستی ئەوان تابه و هۆیه وه ئاره زوه گلاوه کانی خویانی پی تیرکه ن .

جا که سی ژیر و به ئاگا ئەوه یه که به هیچ شیوه یه ک لایان به لاوه نه کات و به هه شته له دهس خوی نه دات بو چه ند
ساتیک خوشی برپاوه ی دونیایی .

(١) رواه البخاري ومسلم وهذا لفظ مسلم ، ولفظ البخاري : " حُجَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ وَ حُجَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ "

خوشکی شیرینم : بوئه وهی خوت ودهسته خوشکه کانت بگه نه که ناریکی ئاسایش وهیمن ، وه بو ئه وهی بگه نه خوشبه ختی یه کی هه تاهه تایي ئه وا پئویسته له سهرتان ئه و کۆسپانه تیپه رینن که له رینگاتان دانراون هه ر له شه هوهت و خوشویستنی دونیا وتاوان کردن و حه رام وقه ده غه کراوه کان و کردار و گوفتاره ناشه رعیه کان ... هتد . به بی ئه وهی هیچیان ئه نجام بدهن یان به باشی بزنان ، وه ده بی ئارامی له سهر بگری ، چونکه ئارامگرتن دوارپوژیکي باشی له شویننه ، وه که وتنه دوی هه واو ئاره زووش دوارپوژیکي خراپی لی ئه که ویتنه وه ، هه روه ک په روه ردگار ئه فه رموی ﴿ فَاَمَّا مَنْ طَغَىٰ وَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴾ (۲) ، واته : وه سه بارهت به وهی که سه رکه شه و له سنوری خوی ده رچوه ، دونیا پیئش ده خا و ده یدا به سه ر دوارپوژیدا ، ئه وا جیگا و ئاکامی ئه وانه دۆزه خه ، به لام ئه وانهی که ترسی خوی په روه ردگاریان هه یه و جله وی نه فسی خویان ده که ن له کردنی خراپه ، و شوینکه وتنی ئاره زووه کانیان ، ئه وا ئاکام و مه زلگای ئه وانه به هه شتی به رینه .

بوئه لیره وه ئاگادارت ئه که مه وه که چه ندین رېگره هه ن که ببه نه هوی ئه وهی له و رېگه راسته لات دن په نا ببه نه بهر توله رېگاگان .

خوشکی باوه ردار : هه مو رېگایه ک کۆتای یه کی هه یه ، توله رېگاگان ده تگه یه ننه بیابان و درک و مار و درپندهی کیوی و توینیتی و برسیتی له ناوچون .

رېگا راسته که ش هه رده بی کۆتای یه کی هه بی شوینیکی هه بی تییدا به سه سیته وه . کۆتای یه که شی ده تگه یه نیته باخیکی پر له میوهی خوش و ئاوی شرین وهه وای فینک .

ئامان سه ده ئامان خوشکم بیر له لادان مه که وه بو پشودان ، ئه م توله رېگایانه شوینی پشودان نین به لادانت رېگا راسته که هه له ئه که ی ملی رېگا راسته که بگره و به چواره وری خوتا مه روانه ته نها چاوه کانت با له سه ره نگاوه کانت بی پشودانه که شت بخه ره دواویستگهی ئه م رېگایه ، پشودانه که ت به سه یبه ری ئه و به هه شته ی که له دونیادا هه ول و ماندوو بوونت بو داوه و چه ندان جار له پیئاویدا ئارامت گرتوو و شوینکه وتنی هه وا و ئاره زووه کانت بو پشت گوی خستوو و ئه و به هه شته ش په یمانی خوی په روه ردگار و چاوه روانته و وابوی ئه چی پشت به خوا .

خوشکه که م : گه ر به بیر وهوشیکی ته واوه وه ئه م نوسراوه بخوینیتنه وه ، ئه وا هیچ نه بی کۆمه لی له و کۆسپ و رېگرانه ئه ناسیتنه وه که له رېگای راست و خوشبه ختی و به هه شته که ی خوی گه وره لات ئه دن به هیوای ئه وهی تۆو خوشکه کانت سودی لیوه رگرن و خوی په روه ردگار پشت و په نا وه یدایهت ده ری هه موومان بیته .

رېږه يه كه م كه ناله ئاسماني يه كان

له گرنگترين نه و كوسپانه ي كه دهبه نه هوي له دهست چون ودوراني خوشبه ختي يان يه كيك له و رېږه نه ي له رېږه راسته كه لات نه دا و پاكي و بېگه رديت لي نه سينتته وه په يوه ست بوونه به كه ناله ئاسماني يه كانه وه . كه به داخيكي زوره وه زورينه ي خوشكانمان تا ئيستاش نه ك نه يان توانيوه به باشي سه ته لايت به كار بېنن به لكو توشي چه ندين گيروگرفت وكاري خراب هاتون هوكاره كشي نه گه رپته وه بو پابه نديبون و ئالوده بونبان به كه ناله ئاسماني يه كانه وه .

رهنه بلي سه ته لايت زانستي سهرده مه چون رېږه بو خوشبه ختي ؟! رهنه به دواكه وتوم بزاني ، چوني دانه ني ئازادي ته نها نه مه وي پيت بليم براي هكتان هه يه غه متان نه خواو پي خوشه دواورژيكي پرشنگدارتان هه بي .
خوشكي باوه ردار: له رورژيكا چه نده به ديار كه ناله ئاسماني يه كانه وه دانه نيشي يه ك سه عات دووسه عات چه ن فليم نه بي ني چه ن گوراني نه بي سي ؟!

له وه ته ي هه ي گوراني چي بو كردوي چ په نديكت له فلم وهرگرتوو له وه نه بي كاته كانت به فيرؤ نه ده ي نه وه نده ي كاتت بو ته له فزيون تهرخان كردوو نيو نه وه نده بو قورئان خويندن تهرخان بكه ي به لاي كه مه وه مانگي جاريك قورئان خه تم نه كه ي !!؟

كه ناله ئاسماني يه كان چيان پي به خشيوي له كات به فيرؤدان زياتر ، له ماندووبوني چاوه كانت و ته ماشاكردي هرام زياتر چ سوډيكيان به تو گه ياندوو . چه ند جار بو فليميكي گرياوي گريانيكي به كول بو روداويكي دروست كراوي خه يال !! بېرت دي كه ي به نايه تيكي قورئان گرياوي ، بو روداويكي راسته قينه ، قهت بو حالي موسلمانان گرياوي ؟ قهت بو حالي خوت و خوشكانت كه له كه ناري تياچون وخنكاني دهستي شوينكه وتني ئاره زوو وموده كانيان گرياوي !!!؟

خوشكي: كه نه وه هه موو كاته زپرينهت به ته ماشاكردي گوراني بيژيكيه وه به هه ده ر نه ده ي ، يان به ته ماشاكردي چه ندين كه نالي ئاسماني كه سوكايه تي به نايه كهت نه كات ، وله زوريه ي كه ناله كاندا سوكايه تي به ئافرهت وجهه سته ي ئافرهت كراوه به پيكلاميك بو پزانده وه ي كه ناله كان !!! به كورتي خوشكه كه م كه ناله ئاسماني يه كان دوژمني سه ره كي ئافرهتن ، دوژمني توو خوشكه كانتن پوشاكيكي نيوه پوت ئافرهتيك پيكلامي بو عه ترو كه ره سته ي خوجوان كردن نه كات ، فليم و گوراني به رنامه كان ، به گشتي ئافرهت بووه ته كالا يه كي بازرگاني هه رجاره و كه ناليك به كاري نه هيني .

نه مه ش بو نه وه ي خوشكاني بي ئاگاماني پي له خشته به رن و په رده ي حيشمهت و حه يا وشه ره فيان بشكيين دووريان خه نه وه له نايه كه يان ، و به ويستي خويان چونيان بوي به كاريان بېنن ، نه مه ش چه ندين پلان و نيازي گلاوي تري له ژيردا هه شار دراوه !!

بزانه خوشكي باوه ردار تاكو جوان و جاحيل بي كه ناله ئاسماني يه كان و به ناومافي مروؤ و غه م خوره كانت تو يان نه وي و بايه خت پي نه دن ، له كوي بينيوته پيره ژنيك پيكلام بو جل و به رگ بكات يان غه مي بخوري و پاريزگاري له مافي بكرئ ... هتد .

چند جار له گورانی یه کان گویت له وته ی پروپوچ وهاوهل بریاردان بووه !! گورانی یه کان پرن له هاوهل بریاردان بویه روهردگار ، فلیمه کان سوکایه تی به ئاینی ئیسلام نه کهن !! بهرنامه کان دژ به بهرنامه ی خوی به روهردگار !!!

ئیتړ چ دلخوشیه کت به و کهناله ئاسمانیانه هیه وچ خوشیه ک له سهیرکردنی ئه بینی وه موو کاته کانتی پی به هدهر ئه ده ی له هه مان کاتا په روهردگار له چرکه به چرکه ی کاته کانت لیپرسینه ووت له گه لدا ئه کات ، وه لامت چی یه بویه روهردگار ؟ !! بویه کاتی ئه وه هاتوو واز له م کاره بهینی وکاته کانت به شتی چاک و به نه نجامه وه به سه ربه ری نه ک به شتی لاهه کی وبی ئه نجام .

خوشکم له م پویه دواوه کاته کانت باش به کار بینه و سودیان لی وهرگره پیش ئه وه ی مه شغول و سه رقال بی و له ده ست بجی و په شیمان بیته وه وه ک پیغه مبه ر ﷺ ئه فه رموی : " نعمتان مغبون فیهما کثیر من الناس : الصلحة والفراغ " (٣) ، واته : دوو نیعمه ت هه ن زورینه ی خه لک شوکرانه بزیری خوی په روهردگاریان له سه ر ناکه ن ، ئه وانیش : له ش ساغی و ده ست به تالی .

ئه وه هه موو کاته ی بویه ته له فریونت ته رخان کردوو ته رخانی که بویه خویندنه وه ی قورئان وکتی بی به سود ، و به گو ی گرتن له ئاموزگاری و شتی به سود کاته کانت به سه ر به . کهناله ئاسمانی یه کان چیان فی رکردوی دروکردن له گه ل گه وره کان ... خوشه ویستی و خو پوت کردنه وه خیانه ت کردن گالته کردن به ئاین ئازادی دروست کراوی خه یال وچه ندین شتی تری بی مانا و ناوه پوک ، ئه ی کاته زیپنه که ت بیرت لی کروتوه وچه چونی به کار ئه هی نی ؟

ئه وه نیعمه ته جوانه ی که خوی په روهردگار پی بی به خشییوی ده بی به م شیوه یه به کاری بی نی کات ئه وه شته به نرخه ی که په روهردگار سویندی پی ئه خوا هه روه ک ئه فه رموی : ﴿ وَالْعَصْرُ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بالصَّبْرِ ﴾ (٤) ، واته : سویند بی ت به زه مانه یان به کاتی نو یژی عه سر ، مرو فه کان هه موو له خه سار و مه ندیدان جگه له وانه نه بی ت که برپوا ده هی نن ، و کردار به و زانینه یان ده کهن ، و ده یگه یه نن به که سانی تر ، و ئارامیش ده گرن له سه ر ئه و شتانه ی که تووشیان ده بی ت له و ری گایه دا .

ئایه ئه بی وابه کاری بی نی ، ئاوا سوپاسی ئه و په روهردگار نه که ی که له سه ر باشترین شیوه دروستی کردوی وه ک خوی میهره بان ئه فه رموی : ﴿ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴾ (٥) ، واته : ئیمه مرو فمان له سه ر باشترین شیوه دروست کردوو .

خوشکی به ریزم : هیچ شتی که نی یه به قه د کات گرنگ بی ت چه نده کاته کانت بویه لادانی ریگره کان ته رخان که ی ئه وه نده دره نگ ئه گه یته جیگای مه به ست . بیریشته نه چی چرکه ساتی کی ئاگری دوزه خ یان ته نها بینینی ئاگری دوزه خ هه موو خوشی یه کانی دونیات بیر ئه باته وه بویه ئامان خوت به دور بگره له فلیم و گورانی یه تی کده رو به دره و شتی کان و کهناله ئاسمانی یه کان و خوت له شه رپیان بیاریزه بویه هه وه ی هه رده م پاک و خاوی بی ، بیریشته نه چی (کات وه ک شمشیر وایه گه ر نه یبری ئه تبری) .

(٣) (رواه البخاري) .

(٤) (سورة العصر : ٣) .

(٥) (سورة التين : ٤) .

خوشکی بهرېزم : ټو نه هامه تيانه ی به سهر موسلماناندا دیت ټو ټازاره ی که پیوه ی ټنالینین هوکاره سهره کیه که ی پیوه ست بوونه به که ناله ټاسمانی یه کانه وه ، چونکه خوشکه کانمانی فیری خوړووت کردنه وه کرد له کاتیکدا په روهردگار داویان لی ټه کات خو یان داپوشن وه ک خوی گه وره ټه فهرمو ی : ﴿ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَمْزُجَاكِ وَبَنَاتِكَ وَسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِنَنَّ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴾ ^(٦) ، واته : ټه ی پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به خیزان و کچه کانت و ټافره تی بروداران بللی با جلبابه کانیان (جلبابیش : واته : عابا) بدن به خو یاندا ، ټه وهش نزیک تره بو ټه وه ی که به په وشته بهرز و به حه یا و حیشت و قورس و سه نگینی بناسرینه وه ، تا ټه زیهت و ټازار نه درین ، په روهردگاری ټوش لی جوورده و میهره بانه .

فیری خو شه ویستی بی ناوه پوک و عه شقی کردن له کاتیدا برایه کی که متان هه یه ودرنده یه کی زور دهوری داوون وچاویکی زورتان له سهره . که ناله ټاسمانی یه کان خوشکه کانی فیری لاسایی کردنه وه ی بی باوه پان کرد ، چ له جل پوشین و چ له په فتار کردن وه ل سوکه و تکرندا ، له کاتیکدا پیغه مبهری ټازیزمان صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ټه فهرمو ی : " خالفو المشرکین " ، واته : پیچه وانه ی بیباوه پان ببنه وه .

فیری نه زهر کردنی کردوون له کاتیکدا په روهردگار داواتان لی ټه کا که چاوتان له ته ماشا کردنی حهرام بیاریزن وه ک ټه فهرمو ی : ﴿ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ بَعْضُنَّ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ ﴾ ^(٧) ، واته : به ټافره تانی برودار بللی که چاویان له ته ماشا کردنی حهرام بیاریزن ، داوینیشیان بیاریزن .

ده پیم بللی له شتی خراپ زیاتر چی له که ناله ټاسمانی یه کانه وه فیربوویت ؟! فیری کردیت قسه ی خوا و پیغه مبهره که ت صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پشت گوی بخه ییت و به گویره ی بهرنامه دارپژراوه کانی ټه وان په فتار بکه ی به گویره ی شه هوه تی خو تان په فتار بکه ن .

خوشکی خوم : بیدار به ره وه که ناله ټاسمانی یه کان بیابانکی بی ټاوه داریکی سه وزی تیدا نی یه له توینیتیدا ټه خنکی ی ، که سیش فریات ناکه وی بو یه ته نها بیرت بخه لای ټه و باخه پر له میوه و ټاوه شرینه ی له دواویستگه ی باخی ریگاراسته که چاوه پروانته .

^(٦) (سورة الأحزاب : ٥٩) .

^(٧) (سورة النور : ٣١) .

رېگری دووهم

تيکه لاوبوونت بو کوران

(ههرگيز گورگ ومهر له قاپيکا پيکه وه ناو ناخونه وه)

يه کيکی تر له و رېگره کوشندانه ی که دواچار سهرت نه کاته مالی گورگه کان تيکه لاوبوونه له گه ل پياواندا . خوشکی به بپروا په ننگه به دواکه وتووم بزانی که داوات لی بکه م له گه ل کوران تيکه ل نه بی توو خوشکه کانیشته به هر شيوه يه ک نام لی نه نین بينین، توندره و ، گیل ، دواکه وتو ، گهردنتان نازاد بی لیتان ناگرم بیروبوچونی تايبه تی خوتان هه يه به لام لیم بیورن که پیتان نه لیم بی ناگان به پاستی به هه له دا چون نه مه ش وتی سهرزاری يه کيک له موعجبه کانتان نی یه ، به لکو وته يه که له سهرزاری برایه کی دلسوژتانه وه سهرچاوه ی گرتووه و له پریگای نوسینه وه بوتانی دهر نه بپرم ، په ننگه بلئی فلانه کور هاورپیمه ، وه ک خوشک وبرا واین !! له ناموزا باشتره بوم !!

لیت نه پرسم نایا تو و دهسته خوشکه کانت له په روه ردگار و پیغه مبه رمان ﷺ باشتی لی نه زانن که پیتان نه لی : ((لا یخلون رجل بامرأة إلا وکان الشيطان ثالثهما)) (۸) ،

واته : هیچ کاتیک نی یه که پیاویک به تنه ا بیته له گه ل نافرته تیکدا نیلا شهیتان سی یه میان ده بیته چهند جار به نیو ساعات له گه ل کورپیکا به تنه پای پیاسه ت کردووه کی ناگای لیت بووه کی سی یه م کهستان بووه ؟! شهیتانی ناماقول نه و شهیتانه ی که به لینی داوه له خشته تان به ری وه ک وتویه تی : ﴿ قَالَ فِعْرَنَّاكَ لَأُغْوِيَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴾ (۹) ، واته : شهیتان وتی : سویند بیته به عیزه تی تو نه بیته هه موویان له خشته به رم و تووشی گومراییان بکه م .

پاشان له سهر چ بنه وایه ک کوران به برای خوتان نه زانن ؟! کی نه م حقه ی پیداون ، په روه ردگار نه فه رموی : ﴿ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءَ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ ﴾ (۱۰) ، واته : نایا نه و جوړه که سانه که سانیکی تریان به هاوه لی خوی په روه ردگار داناوه بو نه وه ی شهرعیان بو دابریژن له شتیلکدا که خوی په روه ردگار لییان رازی نی یه

کورپی واش هه يه له دوی (۱۸) سالانه وه نه یناسی !! باشه چوون نه م کورپه ت کرده برای خوت ؟! کی رېگه ی پیدای ؟! تا نیستا نه ت زانیوه نه م کاره ت هه له یه و دژبه و یاساو ریسیایه یه که په روه ردگار دایناوه ؟ یان نه ته وی یاسا وریسیای نیسلام له شه و و پوژیکدا بگوری ؟!

نه ی نه و که سه ی باوه رت به قه دهر هه يه : کورپیک به برای خوت نه زانی رهنگه قه دهری تو و نه و کورپه به یه که وه بی و بیته خوازبینیت و رازی بیت باشه نه و هه موو ساته وه ختانه چوون له بیر نه که ی که به برات زانیوه و نیستا له مالیکدا نه ژین !!! گهر برا به پاستی برابی چوون ده چیته خوازبینی خوشکی خوی نه مه نه گهر وابی و سهره نجامه که شی به ژن و میردایه تی بگات ، نه و ا چاک بزانه که زور زه حمه ته نه و ژن و میردایه تی یه ی که

(۸) صححه العلامة الألبانی فی : السلسلة الصحيحة ، برقم : ۴۳۰) .

(۹) (سورة ص : ۸۲) .

(۱۰) (سورة الشوری : ۲۱) .

به سۆزداری به یهک نه گن به رده وام بی ، زور کچ هه بووه که کورپکی خوش ویستوو و باوه پری به و ته گلاوه کانی کردوو و خهریکی گورپینه وهی و ته و نامه ی سۆزداری بووه له گه لیدا که چی ته نها مه به سستی پابواردن و گالته کردن بووه به ئافره تان و خوازینی یه کیکی تری کردوو و نه و کچش که ماوه یهک له گه لیدا بووه و چاوه پروانی نه و بووه تائیسنا بیریشی له خوازینی کردنی نه کردۆته وه به لکو هه موو په یمانه کانی ته نها بۆ زیاتر فریودانی ئافره تانی بی ئاگا و خوش باوه پ بووه وهیچی تر !!!

خوشکی باوه پدارم : بویه نه مه ت نه خه مه پیش چاو چونکه زور به ناو خوشک و برای زوری له م شیوه یه مان بینی نهک نه نجامی به ژن و میردایه تی کۆتایی هاتبی به لکو نه نجام ته نها کچی بی ئاگای تیدا بووه ته قوربانی ده سستی گورگه برسیه کانی شه هوه ت و ئاره زوو و کورپش وهک نه وهی میشیکی میوانی نه بووی ! بویه نه م جوړه برا و خوشکی یه هیچ نه نجامیکی باشی نابی ، چونکه له سه ر بنه مایه کی خراب بنیات نراوه . نه م چیرۆکه ی خواره وهش که له کوردستانی خۆمان پرویداوه و به سه ر یه کیکی له خوشکه کانت هاتوو به اشترین به لگه یه له سه ر نه و و ته یه ی که ده یلیم .

ئافره تیک له دوا ی سی سال پی نهی به جهرگی خویا و دوا برپار نه دا که راستی بدرکینی سی سال ژیان له ترس له دلّه پاوکی و خۆحه شار دان له راستی ، سی سال له درۆکردن بۆ دوا جار برپار نه دا گهر بیشی کوژن ههر راستی بدرکینی .

کی بیکوژی ؟ چ راستی یهک بدرکینی ؟ راستی یهکی به ئازاری نه برپاره ئافره تیک له دوا ی سی سال نه چیته لای مه لایهک و پیی نه لای مامۆستا گهر بشم کوژی نه م جار ه یان راستی یه که ی نه لیم .

مامۆستا من سی منالم هه یه گرفته که م له وه دایه نازان منالی میرده که من یان منالی برای میرده که من . خوشکی ئیماندار بۆجاری یه که م نه و گورگه دپنده یه به زوری بازو چی ویست کردی و ژنی براکه یی خسته ژیر پکیفی خۆیه وه پاشان دوا ی سی سال نه مه نه نجامه که یه تی نازانی منالی میرده که من یان برای میرده که ی !! گهر نه مه حالی برای میرد بی ئاخۆ چ به کورپنیک نه لئی که بۆ ماوه یه کی که مه نه یناسی ؟ ! گهر برای میرد و ابی که نه بوایه شه ر ه ف و ناموسی براکه یی بپاراستایه که چی خۆی یه که م که سیکی بووه که ئابرووی براکه یی بردوو !!! بویه خوشکی به رپزم وریابه له برای میردوو که سانی تریش ، چونکه پیغه مبه رمان ﷺ نه فه رموی : ((ایاکم والدخول علی النساء ، فقال رجل من الأنصار یارسول الله أرأیت الحمو ؟ قال : الحمو الموت))^(١١) ، واته : ئامان وریابن نه گهر ئافره ت به ته نها بوو نه پونه ژوره وه بۆ ماله کانیان ، پیاویک له نه نصاریه کان ووتی : سه باره ت به خزمانی پیاو چی ده فه رموویت ؟ نه ویش فه رمووی : خزمانی پیاو مردنه .

خوشکی ژیرم : نه وشه ی تانه ی له گه ل برای میردی نه و ئافره ته یا بوو که له کاتی ته نهایی یان سی یه م که سیان بوو هه مان نه و جوړه شه ی تانانه له گه ل کورپاندایه و ههر جار ه ی جوړه ختوره یهک له دللی کورپاندا دروست نه که ن به رامبه ر به ئیوه .

(١١) (متفق علیه) .

ئمه حالی برای میړد بی که باکی له شه روه فی براکه ی نه بی !! ته نها بیری لای خالی کردنی شه هوه ته که ی خوی بی چ به کورانیك ئه لئی که په نگه خاوه ن دوکانیک بی بوشت کرپن سهر دانت کردبی یا هاوه پری خویندنت بی وچند سعاتی له گه لیا بی !!!

برای میړد خه می کچیکی نه بی که برایه کی راسته قینه یه ئه ی چ به کورانیك ئه لئی که هر لیت دابران بیریان ناکه ویته وه تاجاریکی دی نه تبیننه وه !!!

ئمه جگه له و په فتاره ی هندی له خوشکان ئه یکه ن په روه ردگار هیدایه تیان بدات جگه له تیکه لاهو بوونیان به پیاوان زور له خوشکان جلی وا له بهر ئه که ن که هینده ی تر سهرنجی کوران پائه کنیشن یان به شیوازیك به پړوه ئه چن کوران دویان بکه ون یان به شیوازیك قسه یان له گه ل دا ئه که ن کوران هینده ی تر ئالوده ئه بن به بینینیان !!!

به بی ئه وه ی بیریان کردبیته وه له وه ی که په روه ردگارمان ئه فهرموی : ﴿ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضَضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُدْرِينَ مَرَاتِهِنَّ... وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ (۱۲)

واته: به ئافره تان رابگه یه نه که چاوه کانیان له ئاستی حه رامدا بپاریزن ، و داوین پاکیش بن ، جوانیه کانیان دهرنه خه ن ، ... ، و به شیوه یه کیش به پړوه نه چن که خرخاله کانی پییان دهنگی لیوه بیت ، به و کاره یان جوانیه شاراوه کانیان دهربخه ن ، و ئه ی پرواداران هه موو توبه بکه ن و بگه ریینه وه بو لای په روه ردگارتان به لکو سهرفراز بین .

بویه هیچ کوریک براتان نیه ونا بنه براتان ته نها ئه و کورانه نه بی که خوی گه وره به براتانی داناون ، گه ر به دوی برای راسته قینه دا ئه گه ریڼ ئه و پیتان ئه لیم ئه و که سانه براتانن که به بی ئه وه ی له گه لئاندا بووه ستن و پیویستیان به ئاماده بوونتان هه بی ، و به بی ئه وه ی له لاپالیکا ئاموژگاریتان بکه ن ، وه کو برایه کی دلسوزتان له ریگه ی نویسه وه ئاموژگاریتان ئه که ن ونا یانه وی به دهمتانه وه بووه ستن ، چونکه ریگه یه کی تریان هه یه بو ئاموژگاریتان ئه ویش نویسه بویه هیچ نه بی هه رکتیبی ئاموژگاری کردن و سودی بوتان هه بوو ئه و ئه و کتیبه به برای خوتان بزنان هه رکتیبی ریگای راستی پیشاندان و وته ی خوا ویغه مبه ری تیا بوو ﷺ ئه و کتیبانه باشترین بران بو ئیوه به لکو له براش باشترن .

رېږی سییه م

ته لیفون وموبایل

خوشکی باوهر دارم : بمبوره چەند خوله کیک له کاتی زېږینت نه گرم بمبه خشه وه ک برایه ک دوو داواکاریم لیت

هه یه :

یه که م : بۆ چەند خوله کیک موبایله که ت داخه و چاوه پروانی جهره سی که س مه که .

دووهم : نه م نوسینه ی خواره وه بخوینه ره وه و بیرو هوشت بکه میوانی پاشان خوت بریار بده وه لامی کی

نه ده یته وه وه لامی کی ناده یته وه ؟

خوشکی نازیز : ته لیفون وموبایل یه کیکن له و نیعمه تانه ی که خوی پهره ردگار پزانندیه تی به سه ر به نده کانی

خوی بۆ نه وه ی ریگای دوریان بۆ ئاسان بکاته وه و کاری قورسیان له سه ر ئاسان بکات کاتیکی زوریان بۆ

بگه ریته وه که چی به داخه وه زور له خوشکان نه ک نه یان زانیوه سودی لیوه رگرن به لکو هه ستیان به گه وره یی نه م

نیعمه ته نه کردوه بۆیه له وان وایه ته لیفون وموبایل ته نها بۆ ئالوگور کردنی قسه و نوکته وسۆزداری دروست کراوه !!

بۆیه سه یر نه بی به لاته وه گه ر پیته بلیم موبایل یه کیکه له ریگاکانی کردنه وه ی ده رگای دۆزه خ ، ریگایه که بۆ

فه ساد به هوی موبایله وه چه ندین کاری خراپ نه نجام درا چه ندین خیزان شیرازه ی تیک چوو چه ندین کچ به به هاترین

شتی له ده ست چوو ، چه ندین ژن ته لاق درا ، سه یر نه بی به لاته وه گه ریته بلیم چه ندین تاوان له ریگای ته لیفونه وه

نه نجام نه درئ ، هۆکاره که شی ناگه ریته وه بۆ موبایله که که شتیکی بی گیانه به لکو هۆکه ی نه گه ریته وه بۆ خراپ

به کار هیئانی له لایه ن کورپان وکچانه وه .

خوشکی خوم : (۵) خوله ک قسه کردن له گه ل کورپکا به سه بۆ نه وه ی سبه ی به سه عات قسه ی له گه لا بکه ی تا

نه گاته رودانی کاره ساتی گه وره تر .

باشه قه ت له خوت پرسيوه موبایل چ سودیکی هه یه ئایه کراوه بۆ ده مه ته قی کورپان !؟

چه ندین کچ به ساویلکه یی له گه ل کورپاندا جاری یه که م ته نها سه لام کردن وهه وال پرسین له نیوانیاندا هه بوو بۆ

دوچار قسه وده مه ته قی نیو ته له فونیان گه شته پرسیار کردن له یه کتر له سه ر په نگی جل وبه رگی داخلی

وناوه یئانی وشوبه اندنی نه ندانه کانی یه کتر به شتی ترو !! تا ده گاته راده ی ماچ کردن یه کتر که دوا جار یه کتر

بینین وپودانی کاره ساته گه وره که و له ده ست چونی شه رف وناموس .

ئایه ته لیفون بۆ نه و مه به سه ته دروست کراوه !!؟

خوشکی خوم دلنیا به هیچ کورپک ئاماده نی یه کچی ناو ته لیفون بخوازی .

یه کتر ناسینی له ریگای ته لیفونه وه بی ئاخره که شی به خراپی به سه ر نه چی ، نه وه شت له بیر نه چی نه و قسانه ی

کورپان له ته لیفون به کچانی نه لئین یان به نامه بویانی نه نیرن ناویرن به رامبه ر پیانی بلین ، به ته له فون قسه ت له گه ل

نه کا رازی بووی باش رازی نه بووی نه و کی شایه ته نه و قسه ی خراپی وتبی .

خوشکی من : ته لیفون له پویه که وه زور جار ټه گاته حاله تی ئیسراف که په روه ردگار پپی خوش نیه هه روه ک
 ټه فهرموئ : ﴿ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴾ ^(۱۳) ، واته : زیاده روی و ئیسراف مه که ن ، خوی پوه ردگار
 که سانی موسرفی خوش ناوئیت .

چونکه زور کچیک پاره ی موچه که ی نیوه ی له سهر کارت ی موبایل دانه ئی !!!
 له لایه کی تریشه وه کات به فیرو دانه ، به نیو ساعات له گه ل کورپکا ، پوژی نیو ساعات قسه بکه ی ، له
 پوژیکیشدا نیو ساعات قورئان بخوینی کامیان به سوده له پاش سالیک کوره به جیئی هیشتووه چونکه توکچی
 ته لیفونی ، بی ټه مری په روه ردگار یشته کردووه . به لام له دوی سالیک له پوژی نیو ساعات قورئان خویندن ده بیینی
 دلټ هینده ی تر فراوان و ئاسوده بووه ، و هینده ی تر خوت ټه پاریزی له بی فهرمانی په روه ردگار و زیاتریش دوور
 ټه که ویته وه له دوزخ زیاتریش نزیک ټه بیته وه له گوپرایه لی خوی به به زهی و به هشته پر له ناز ونیعت
 ونه پراوه که ی و خوشبه ختی و سهر فزازی هه تا هه تایی ، گهر ټه ته وی پاستی جیهانی موبایل و ته لیفون بزانی ټه وا ټه م
 چیروکه ی خواره وه بخوینه وه باشرین زهنگه بو به ټاگا هیئانه وه ی خوشکان :

زهنگیک ...

کورپ : ټه لو .

کچ : به لی .

کورپ : یه که ده قیقه به ئیجازه ت .

کچ : چیت ټه وی .

کورپ : من له دل پراوکی ونیگه رانی ټه ژیم و بی له دواپوژ ټه که مه وه .

کچ : خیره چیته ؟

کورپ : له پاستیدا من کچیک ټه وی پاشان له دواپوژیشدا خواستنی .

کچ : هه روه ها منیش گهر کورپکی پاستگو بدوزمه وه .

ټاوا شوکری ټه و نیعمه ته ټه که ی که په روه ردگار پپی به خشوی که گوی یه ؟ بو یه خوشکی خوم ئامان سه د
 ئامان بزانه چون موبایله که ت به کار ټه هیئی .

هه موو پیکه نینیکی نیو موبایله که ت هه موو نوکته یه که هه موو ده مه ته قییه که ت له گه ل کوران و به ته لیفون
 له سهرت حساب ټه کری و ټه نوسری له پاش مردنیش لپرسینه وه هه یه له سهر هه موو کاره کانت پیکه نین ونوکه ت و
 و ته سوزداری و به نازوه قسه کردنت و ... هتد لپرسینه وه ت له گه ل دا ټه کری ، ټه و کوران له کوین تا ټه و کاته
 یه که چرکه له نازاری قیامه ت که م که نه وه شه رمی ټه و دوو فریشته یه ی سهرشانت بتگری که : ﴿ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا

لَدَيْهِ مَرْقِبٌ عَعِيدٌ ﴾ ^(۱۴) ، واته : هیچ و ته یه که نایه ت به ده مدا ئیلا په قییبکی به سهره وه یه

خوشکی خوم : له په نهانی یه که ن به ټاگای که وا دلنیای ټه و کوره ی به ته لیفون قسه ی له گه ل ټه که ی پاست گویه

^(۱۳) (سورة الأعراف : ۳۱) .

^(۱۴) (سورة ق : ۱۸) .

باشه پيټ چونه سهرقالي قسه كړدنې له گه ل كورپكا كه لپته وه دووره به چاوا ناييښي ، كه چي جه نابيشي له ناو دهسته هاوړپكاني داويه ته سه ماعه ي خارجي وهاوړپكانيشي دهنگيان له وتي تو ئه بي كورپه ش گه ز گه ز بالاي ئه كا له ناو هاوړپكاني پوزي پيوه لي ئه دا كه كچيك ته ليفوني بو ئه كا قهت بيرت له م ساته وه خته كړدو ته وه ، گه ر بيشيكا تو له كويي پي بزاني ، په ننگه ناويشت بيئي و ناويشت بزري . يان پيټ چونه له گه رمه ي قسه كړناي قسه ي سوزداري له گه ل كورپكا ئه گوړپته وه جه نابيشي دهنگي تو ته سجيل ئه كا ، ئه و كات حالت چون ئه بي ، پيټ ئه لي يان ده رچوون بو پياسه كړدن يان مالتان به نامه و دهنگه كانت ئادار ئه كه مه وه ئه و كات ئه كه ويته داويه وه پاشان جاريكي تر ده رچوون تائه بيته ديلي ژير دهستي و ده بيته كويله ي و داواي گه وره ترين شتت لي ئه كا ، و مل كه چيشي ده بيت ، چونكه ناتواني به رگري لي بكه ي چونكه دهنگت ته سجيل كراوه ، و نامه كانيشت لايه تي كه گه وره ترين شتيشي لي سهندي و ئاره زووي گلاوي خو ي لي تي ركرد ي وه ك تو يكله شوتيه ك ته نه كه ي زبلت پيوه خه سارناكا .

به لكو فريټ ئه داته سه رجاده و به رپي خه لكي له كو تاييشدا بازرگانيت به سه ره وه ئه كات .

هموي له چيه وه دهستي پيكرد جه ره سيك ئه لو ، چوني ، باشي ... تا گه شته خراب ترين حال ، له دهست چوني پاكي و بيگه ردي ، بيهينه به رچاوي خوت قهت ئه مهت به خه يالدا هاتووه زور شتي تريش .

بويه به رله وه ي وات به سه ربى باشترا وايه خوت بپاريزي له شه پ و خراپه ي موباييل و ته ليفون و ريبه باش به كاريان بيته بو ئه وه ي توش نه كه ويته ئه م جوړه داوانه وه و به وده رده وه نه تلپيته وه ئاشكراشه (خو پاراستن له چاره سه ر باشته) ، بويه خوشكي ژيرم قهت مه لي من وه كو ئه و كچانه نيم خوم ئه پاريزم گه وره بووم تواناي برپارداني باشم هه يه .

خوشكي خوم : ئه وانيش هه مان ئه م قسانه يان بو خو يان دووباره ئه كرده وه تا له دهست چون و ته سليمي هه واو ئاره زوو بوون ، ئه و شه يتانه ش كه ئه واني له خشته برد هه مان ئه و شه يتانه شه له گه ل تو دايه بويه ئامان خوت له شه پي ته ليفون بپاريزه .

رېگرى چواره م

پوشاكي مؤده

خوشكى به ئيمانم : قهت له خۆت پرسىوه بۆچى دروست كراوى ؟ چ ئهركيكت له سهره ؟ خواى گهره ئه فهرموى : ﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴾^(۱۵) ، واته : جنوكه و مروقيشم بؤ ئه وه دروست كردوه بؤ ئه وهى به تنها بمپه رستن .

بۆيه ئه م ئهركه ي خراوه ته ئه ستوى تۆ خوشكانت واى كردوه كه دوژمنانى ئىسلام هه رجاره وپه نا ببنه بهر دۆزينه وهى رېگه يه كه بؤ لابردي ئه وه ئهركه پيرۆزه ي كه خراوه ته سه رشانت ولادانت له سهر رېگا راسته كه كه ئه تگه يه نيته به هه شت وپه زامه ندى پهروه رداگارت ، ئه م جاره يان دوژمنانى ئىسلام په نايان برده به رپوشاكي مؤده بؤ له خشته بردنى ئافره تانى ئيماندار و بى ئاگاگردن ولادانيان له ياسا پاك و بېگه رده كه ي پهروه رداگار تا به وه وپه وه چو نايان بوئى و بؤ هه م به ستيكى ترى خو يان به كاريان بيئن بؤ پوشاندنى خوره وشتى كومه لگاي ئىسلامى چونكه وه ك خو يان ئه لئين ئه وهى كه ئافره ت وپه رداخي ك مه ي ده يكات وگاريگره له سه ر موسلمانان به هه زاران تۆپ و ته ياره ناكريت !!

ئه زانى مؤده چى يه : واته كه وتنه شوين يان ئالوده بوون به نويترين جو رى پوشاك به بى گو يدا نه ئه وهى ئه م پوشاكه شه رعى يه يان ناشه رعى !!! بۆيه سه ره رپاي ئه وهى زۆربه ي پوشاكه نو ييه كان دژ به وشه ريعه ت وياسا و رپسا يانه ن كه پهروه رداگار داي ناوه كه چى زۆربه ي خوشكان گو يى ناده نى وهه ر ئه بپوشن گه رچى پي چه وانه ي ئه وه فه رمانه ي پهروه رداگارى كه فه رمانى كردوه به خۆداپوشىنى ئافره تانى ئيماندار وه ك ئه فه رموى : ﴿ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَمْزُوا جِجْكَ وَبَنَاتِكَ وَسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْرِنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِنَنَّ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴾^(۱۶) ، واته : ئه ي پيغه مبه رى خوا ﷺ به خي زان و كچه كانت و ئافره تى بروداران بلئى با جلبابه كانيان (جلبابيش : واته : عابا) بدن به خو ياندا ، ئه وه ش نزيك تره بؤ ئه وهى كه به ره وشت به رز و به حه يا و حيشمت و قورس و سه نكي نى بنا سرينه وه ، تا ئه زيه ت و نازار نه درين ، پهروه رداگارى تۆش لى بوورده و ميهره بانه .

خوشكى ئيماندار : ئامانجى ئىسلام له پوشاك ، داپوشىنى عه وره تى تۆ خوشكانته و دووركه وتنه وه تانه له خو رپوت كردنه وه وپاريزگارى كردنى ئيوه يه بؤ ئه وهى هه ميشه گه شاوه وبۆن خو ش بن ، وه دوورخستنه وه تانه له وه ده ستانه ي كه ئه يانه وئى به نيازى گلاويان پاكي و گه شى ئيوه بروشينن .

ئامانجى دوژمنانى ئىسلاميش ده رختنى عه وره تى ئيوه ي بېگه رده بۆيه ئه بينين هه رجاره و مؤ دي ليك ئه خه نه به رده ستى ئافره تانى ئيماندار له راستيدا جيگه ي داخه كچانيك هه ن بوونه ته سه رچاوه ي تاوان !! بۆچى ؟ !
چونكه هه رجاره وجۆره پوشاكيك ئه پوشن ده بنه هوى سه ره نچ راكي شانى لاوان وهه ر له تي په رپينيدا به لاي ده سته يه ك لاودا چاويان ئه خه نه سه رى تا له چا و ن ئه بى !!! له لايه كى تره وه هاوكارى ئه كه ن له زۆر بوونى پوشاكي ناشه رعى وخراب و په واج پيدانى .

(۱۵) (سورة الذاريات : ۵۶) .
(۱۶) (سورة الأحزاب : ۵۹) .

ئەمانه چۆن؟ گەر بېت وئافره تان به يه كجاری دهست له كړپنی پوښاکي موده وناشهرعی هه لگرن و نه يکړن
 دوژمنانی ئیسلام په نا نابه نه بهر دورینی موده يه کی تر ، به لام تاوه کو بازاری گیرفان پر کردنیان گهرم بئ هیندهی
 تر پوښاکي نوی تر وخرایتر ئەخه نه بازاره وه .

خوشکی خوم : گەر کچیک مالیکي جوانی پتهوی هه بی مالیک له چاری خه لکی بپاریزی له ناو خیزانیکی
 به خته وهردا بزی له گه ل ئەمه شدا ماله که ی بکاته که لاوه يه کی داروخاو وخیزانه که شی په رته وازه بکات توچی پی
 ئەلئی ، بی عه قله ، ساویلکه يه ، قه دری ئەو نیعمه ته نازانی ... هتد ئەزانی ئەو کچه کئی یه ؟

ئەوه کچیکه وهر جار ه و جوره پوښاکیک ئەپوښی جاریک کورت و جارئ قول و سنجی ئەخاته دهر جاریکیش
 پوښاکیکي ته سک و ته نک ئەپوښی زور جاریش جلی پیاوان ئەپوښی و ئەندامه کانی له شی به دهر ئەکه وی .

خوشکی به ئیهمان : پوښاکي پوښته ماله جوان و پته وه که يه و موسلمانانیش خیزانه به خته وهره که به له بهر کردنی
 ئەو پوښاکانه ی باسمان کرد پوښاکه شهرعی یه که ت ویران ئەکه ی ئەو پوښاکه ی له چاری شه هوه ت بازان ئەتپاریزی
 ، به پوښینی پوښاکه موده وناشهرعی یه کانیش شیرازه ی ئەو خیزانه تیگ ئەچی که موسلمانانه ، چونکه گهر ههر
 کچیک پوښاکیکي پوښته بپوښی نه کورپان چاویان ئەخه نه سه ری و نه دوا ی ئەکه ون و نه دلشیان ختوره ئەکا .

بۆیه خوشکی به ریز ئامان خوت له و پوښاکي موده و نیو پوتانه بپاریزه با نه چیته ریزی ئەو ئافره تانه ی
 پیغه مبه ر ﷺ له باره یانه وه ئەفه رموی : " صنفان من أهل النار لم أرهما : ... و نساء کاسیات عاریات ، ممالات
 ، رؤوسهم کأسنمة البخت المائلة ، لا یدخلن الجنة ولا یجدن رجها ، وإن رجها لتوجد من مسیره کذا و کذا " (١٧)
 ، واته : دوو کومه ل هه ن له ئەهلی دۆزه خ نه مبینیون : ... ، وه ئافره تانیک که پوښته ن به ناو و له راستیدا
 پووتن ، به ناز و لاروله نجه وه ده پونه ریوه ، و سه رنجی پیاوان بۆ خویان پاده کیشن ، پرچی سه ریان وه کو بان
 پشتی ووشتر به رز ده که نه وه ، ئەوانه نارپونه به هه شته وه ، و بونی به هه شتیش ناکه ن ، سه ره پای ئەوه ی که
 بونه که ی دوره پئی ئەوه نده و ئەوه نده ده پوات .

هه روه ها که م خوت به پیاوان بچوینه ، و جلیان له بهر مه که ، چونکه پیغه مبه ری نازیزمان ﷺ فه رمویه تی : "
 لعن رسول الله ﷺ المتشبهات بالرجال من النساء ... " (١٨) ،

واته : پیغه مبه ری خوا ﷺ نه فرینی کردوه له و ئافره تانه ی که خویان ده چوینن به پیاوان .

بۆیه ئەگەر پیت خوښه قیامه ت له دهست چی و بچیته ریزی ئەو ئافره تانه ی که پیغه مبه ری خوا ﷺ
 باسیکردون ئەوا ئاره زوت له چی هه يه بیکه و ئوبالی خوت به ستوی خوت .

خوشکی خوم : چ سویدیکت له پوښینی نیوه پوت کردوه ، به راستی جیگه ی داخه خوشکی گهر به هوی
 پوښاکیکي بی گیانه وه بچیته دۆزه خه وه به راستی جیگه ی داخه گهر بیرکردنه وه تهنه ا بپی لای ئەو پوښاکه
 مودانه بکات ئەوا له دۆزه خ نزیکت ئەکه نه وه گولی کومه لگا چۆن ئەبی وابی !

گولی کومه لگا ئەبی تووی گول بنیزی وئاوی باخچه بدا و بونی کومه لگا خوښبکه نه وه ، نه ک باخچه يه کی پر
 له درک په روه رده بکا که بونی نییه و ته نه نا زاری خوی و چوار دهره که ی ئەدا .

(١٧) (رواه مسلم) .

(١٨) (صححه العلامة الألبانی فی صحیح سنن أبي داود ، برقم : ٢٧٨٤) .

گەر خۆت بەگۈل ئەزانى ئەوا كېلگەى دېكەكان بىكە بەباخچە و كەلاوھەكان ئاوەدان بىكەرەوھە و خىزانەكان بەختەوھەر بىكە ، ئەمەش تەنھا بەپۆشىنى پۆشاكى ئەندامەكانت داپۆشى نەك پۆشاكى وەكو ئەوھە و اىكەھىچت نەپۆشىبى .

بەر لە كۆتايى ئەمەوى لىت بېرسىم كە لە مال دەرئەچى بۇ كى خۆت جوان وبۆن خۆش ئەكەى ؟!!! بۇ كى جلى مۇدە لەبەر ئەكەى بۇ لەخۆپۆشىن ئەترسى ، ئەترسى كورپان تەماشات نەكەن و كەسىك نەبىت بىتە خوازبىنىت وھەر بەكچى بمىنىتەوھە ، لە مەياندا لەگەلتا نىم .

خوشكى خۇم : ھەر كورپىك تۆى بەجلى مۇدە وپىرچى زەرد و پەنگا وپەنگەوھە وىست ئەوا تۆى ناوى جەوھەرى تۆى ناوى بەلكو تەنھا جەستەتى ئەوى !! باش و اىھە خۆت بپۆشى بزانە كورپانىك ھەن سەيرى جەوھەرى تۆى كچ بىكەن پىش ئەوھى سەيرى پوخسارت بىكەن ، بۆيە گەر پىت و ابى تا بەپوكەش جوان بى زوتر مىرد ئەكەى ئەوا زۆر ھەلەيت گەر كورپىك سەيرى پوكەشى تۆ بكا جەوھەرى تۆ لە ياد بىكات دووسبەى بە پوكەشى كچىكى تر ھەل ئەخەلەتى

وئالودەى پوكەشى يەككىكى تر ئەبى كورپىكىش جەوھەرى تۆى بوى پىويست ناكات خۆتى بپوت كەيتەوھە و خۆت بنوئىنى لە پىش چاوى .

بۆيە ئامان خۆت لەتورپە بوونى پەروھردگار بپارىزە رېگرى خۆپوت كىردنەوھەش بەجى بىلەو مىلى رېگا پاستەكە بگرە .

بەسىتەتى چىتر مەبە پردى گەشتنە تاوان گەر جلى نىوھ پوت و تەسك و تەنكى كچان نەبى چىتر كورپان دەستە وئەزئو دائەنىش وئەو پردەيان لە دەست ئەچى كە بە ھۆيەوھە ئەگەنە ئەو بەرى تاوان لىيەوھە .

رېگرى پىنجەم

ھاوپپى خراپ

خوشكى ئىماندار : زۆر جار پەروھردەى خىزان والە خوشكان ئەكات ھەر لە منالىھەوھە ئالودەى رېگى پاست ئەبى لەم كاتەدا خاوى پەروھردگار ھىندەى تر رېگى بۇ پۆش ئەكاتەوھە دەبىنى بەبى ھىچ كىشەيەك مىلى رېگا پاستەكە ئەگرى وھىچ بايەخىك بە رېگرەكان نادات تا ئەو پۆژەى يەككە لە پىرپىكا دىت و قۆل ئەكا بەقۆلىا وئەلى : ئەرى وھىز نەبووى لەپاست پۆشەتن ماندوو نەبووى وھەر با يەككە لەم رېگرانە ھەلبىزىر تەنھا بۇ تاقى كىردنەوھە ھەم پشو ئەدەيت و ھەم رېگىيەكى تر ئەناسىتەوھە لەم رېگا بۇ ئەو رېگا و بۇ تولە رېگىيەكى تر تا سەرەنجام لەتارىكى دا ئەمىنى و رېگا پاستەكە نادۆزىتەوھە .

ئەم كەسە كوتوپرەش ھاوپپى خراپە ، كە پىويست ئەكات خۆتى لى بپارىزى ، لە من مەپرسە ناسىنەوھەيان ئاسانە پىويست ناكە لەناو چاوانيا بنوسرى ھاوپپى خراپ جارى پىت ئەلى جە نىوھ پوتەكانت جوانن ھەر لەخۆت دىن جارىك دەعوەتت ئەكاو كۆمەلى گورگى دىندەت پى ئەناسىنى و جارى كاسىتتىكى گورانى وكتىبىكى خوشەوئىستىت بۇ ئەھىنى و جارىكىش پلانت بۇ دائەرپىزى گەر دەرەنگ چوئەوھە بۇ مال چ درۆيەك بىكەيت پۆژىك بەنوكتە كاتت بەفپرو ئەدا پۆژى بەچونە بازار پۆژى پىت ئەلى باوك وداىكت بىريان تەسكە بە قسەيان مەكە و پۆژىكىش ئەلى دوو سبەى ئەمرى تۆزى لەزىان رابوئىرە ! ئا ئەمانە ھاوپپى خراپىن و پىويستە زۆر خۆتياى لى بە

دور بگری چونکه ئەمانه دوژمنی تۆن تهنها ئەو هاوړپییانه ت نه بی که ریځای راستت پیشان ئەدەن یارمه تی دهرتن له گوړپایه لی کردنی فه رمانی خوی گوره پوژی دوايیت یاد ئەخاته وه وهک خوی گوره ئەفه رموی : ﴿الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾^(١٩) ، واته : دۆستان و براده ران هه مو له و پوژهدا دوژمنی یه کن جگه له له خوا ترسان نه بیته .

به لی هاوړپیی خراب تهنها جاریک قیامه تت وه بیر ناهینیتته وه ئایه تیکی قورئان به سه رتا ناخوینی له کاتی نویژه کانتا ته لیفونت بو ئەکات و سه رقالت ئەکا پیته ئەلی پرچت واجوان که په نگه که ی زهردکه به په پو دایمه پو شه چرکه ساتیک باسی پوژووت بو ناکا باسی جوانی فلانه کورپت بو ئەکاو باسی ئەو کورپه ی ترت بو ئەکا و به گشتی هاوړپیی خراب له هه موو شتیکی باش دوورت ئەخاته وه وړیگرته له گه یشتنت به په زامه ندی په روه ردگارت و فییری دۆپان و درو کردن و کاری خراب و له به د په وشتی نزیکت ئەکاته وه په نا به خوا .

هاوړپیی چاکیش غم خوړته و پیی خوشه راست گو و په وشت به رز و گوړپایه لی بی بو فه رمانی په روه ردگارت تا به و هویه وه بگه یته په زامه ندی خوی مه زن و به هه شته که ی به یارمه تی خوی میهره بان .

ئەمانه ی باسم کردن مشتیکن له خه رمانی کاره خراب و نابه جیکانی هاوړپیی خراب ، ئەم فه رموده یه ی خواره وهش وهک زهنگیکی ئاگادار که ره وه یه بو خوشکان که هاوړپیی خراب بناسنه وه و له هاوړپیی چاک جیایان که نه وه پیغه مبه ر ﷺ فه رمویه تی : " مثل جلیس الصالح والجلیس السوء : کحامل المسک و نافع الکیر ، فحامل المسک : إما أن یحذیک وإما أن تتباع منه وإما أن تجد منه ریحاً طيبة . و نافع الکیر : إما أن یحرق ثیابک وإما أن تجد منه ریحاً خبیثة " ^(٢٠) ، واته : نمونوی هاوده م و براده ری صالحان و هاوده م و براده ری خراب : وهکو عه تر فروش و کوره چی وایه ، عه تر فروشه که یان : یان عه تریکت پی دبه خشیت ، یان لیی ده کپیت ، یان بو نیکی خوشت دی به سه ردا ، وه کوره چیه که ش : یان پو شاکه کانت ده سووتینی یان بو نیکی ناخوشی دی به سه رتا .

خوشکی ئیماندار: پیغه مبه ری خوا ﷺ فه رمویه تی : " الرجل علی دین خلیله فلینظر أحدکم من یخالل " ^(٢١) ، واته : مروؤ له سه ر ئایینی براده ر و دۆسته که یه تی ، جا هه ر یه ک له ئیوه بروانیته براده ری و دۆستایه تی له گه ل کیدا ده کات .

ئالیروه بزانه کی به هاوړپیی هه لئه بزیری بویه هه لبزاردنی هاوړپیی واته هه لبزاردنی خوشک وبرا ، خوشکیکی دلسوز هاوړپییه ک بیته هه لکانت بخاته پیش چاوت بو ئەوه ی راستی بکه یته وه نه ک ریځای هه لته پیشان بدات هاوړپیی چاک ئەو هاوړپییه یه که پیش بریکت له گه ل ئەکا له خویندنی قورئان وداوات لی ئەکات نویژه کانت له کاتی خویدا بکه ی وپیشت ئەلی خو ت جوانی ئەم حیجابه ش که ئەپیوشی هینده ی تر جوانت ئەکاته وه هاوړپیی باش کتیب و کاسیتی به سودت بو ئەهینی له داوی کورپان دورت ئەخاته وه له کاری خراب سه رزه نشتت ئەکات له ته نگانه

(١٩) (سورة الزخرف : ٦٧) .

(٢٠) (متفق علیه) .

(٢١) (حسنه العلامة الألبانی فی السلسلة الصحیحة ، برقم : ٩٢٧) .

هاورپیه تیت نه کات وله خوښی وناخوښیدا به شدارته و خه می قیامتت نه خوات له گورانی وتیکه لآو بوون نه تپاریزی دستت توند نه گری وناهیلی ملی رېږه کان بگری .

نهم هاورپیه باشه نه مه یان پیی نه وتری هاورپ چونکه نهم هاورپیه تی یه برده وامه و پشت به خوا له ژیر سیبهری عرشه پوره دگار نه بن وهک پیغه مبر صلی الله علیه و آله فهرموویه تی : " سبعة یظلهم الله تعالی فی ظلّه یوم لا ظلّ إلا ظلّه : ... ورجلان تحابا فی الله اجتماعا علیه وتفرقا علیه ... " (۲۲) ، واته : حوت کومه ل هه ن خوی پوره دگار له ژیر سیبهری عرشه خویدا دایان دهنیت ، له رژی کدا که سیبهر نی یه جگه له سیبهری عرشه نه و نه بیت : ... دوو کهس له بهر په زامه ندی خوی پوره دگار یه کتریان خوش بویت ، له سهر نه و خوشه ویستیه کو بینه وه ، و ههر له سهر نه و خوشه ویستیه بمیننه وه تاکو دهمرن و له یه کتر جیا دهنه وه .

بویه زور کچیک به هاورپ نه زانیت له کاتیکدا یه ک کتیبی به سود سهد وه کو نه و جوړه کچه نه هیئی .

خوشکی خوم : دوو بیچوه ناسک له دارستانیکی بیوهی وبی درنده ژیانان نه برده سهر یه کیکیان ئالودهی دایک وهاورپ ناسکه کانی تری بوو نه وی تریان هزی لی بوو بزانی چی له دهره وهی دارستان هیه سهر نه نجام بووه هاورپی چند چه قه ل وگورگیک له پیستی ناسکدا خویان دهر خستبوو ، باسی خوشی دهره وهی دارستانه کایان بوو نه کرد باسی میوه و ئوی روشن وشیرینیان بوو نه کرد . بیچوه ناسکی به سته زمان که و ته شوین نهم هاورپ گیانی به گیانیان هی نه مانیش بردیان وله بیابانیکا به تنها به جییان هیشت دوا جار هرچی گورگ ودرندهی نه و ناوه بوو ناگاداریان کرده وه خوینیش له دوره وه ته ماشای نهم فلیمه یان نه کرد وچیژیان لیور نه گرد ، ناسکه که ی تریش به ناسوده یی له گه ل دایک و له ناو هاورپ ناسکه کانی تری مایه وه .

خوشکی نیماندار : ژیانی توو خوشکه کانت جیاوازی له گه ل ژیانی نه و ناسکانه نی یه هاورپ ناسکه کان هاورپی باشن وچه قه ل و رپویه کانش هاورپی خراپ . بویه کاتی نه و هاتوو ناسکه کان له و چه قه ل و رپویانه جودا بکه یته وه که له پیستی ناسک خویان دهر نه خه ن نهم چیرۆکه دروست کراوی خه یالی خومه به لام له ناو خوشکاندا شتی وا زور پو نه دا .

لیره دا باچند پرسیاریکت ناراسته که م :

یه که میان پیت نه لی پیستت به سروشتی جوانه پیویستی به دهرمانی خو جوان کردنه وه ناکات ، دووهم پیت نه لی دواکه وتوو مه به مکیاچ بکه کامیان باشتره ؟

یه که میان پیت نه لی حجاب بکه و بی نه مری پوره دگارت مه که ، دووهم پیت نه لی نهم په رپویه چی یه به سهرته وه واخوت داپوشیوه نه لی پیره ژنی ، پرچت نازادکه زور جوانه ، به م شیوه یه کوران ته ماشات ناکه ن ، کامیان هاورپیه کی باش ولسوزه ؟

یه که م پیت نه لی پوښاک نیوه روت له بهر مه که خوت بیوشه مه به سهرچاوهی تاوان وبی فهرمانی پوره دگارت مه که ، دووهم میان پیت نه لی نهم چی یه نه وه ندی دواکه وتوو نهم پوښاکه کونانه چین له بهریان نه که ی وهره بچینه بازار پوښاکیکی موده بکره با خه لک سهرت که ن خونات خون ، به رای تو کامیان باشه ؟

يه كه ميان فيري قورئان خویندن وباسی گرنکی کات و خو پاراستنت بو ئەکا ، دووه ميان نویتین گورانیت بو ئەنوسی و کاتت به فیرو ئەدات .

ئە ميان فيري راست گوئی و پره وشتی جوان و بهرزت ئەکات ، هاوړپي خراپيش فيري درؤکردن و پره وشتی خراپت ئەکا ، به گشتی هاوړپي چاك غم خوړته و يارمه تی دهرته و فيري گوپړپه لي کردنی خوا و پیغه مبهرت ئەکا و ئەرك و فهرمانه شهرعی يه کانت لا جوان وشیرین ئەکات و پيی خوشه بگه يته په زامه ندى په روهردگار و خوشبه ختي هه تا هه تایی له به هه شته که ی خوی گه وره .

هاوړپي خراپيش به پیچه وانه وه سهرت له ريق و توړه یی خوی گه وره وه دهر ئەکات و سه ره نه نجاميش په نا به خوا دۆزه خ و چاره په شى هه تا هه تایی خوی گه وره من و توش بپاریزی له دۆزه خ . جا خوشکم خۆت بپاریده کامیان هه لئه بزیری کام سه ره نجامت پی خوشه .

خوشکی خوم : سبه ی که مردی ته نها خۆت به پرسیاری هیچ کام له و هاوړپي خراپانه ت فریات ناکه ون ، به لام هاوړپي باش به ئامۆژگاری يه کانی پیش مردن فریات ئەکه وی بویه دوورکه وه له هاوړپي خراپه کانت بلی چیتر نیوه هاوړپم نین ، خوشکی نازیز کاتی ئەوه هاتوو که مال ئاواپی له هاوړپي ی سه ر رېږه کانی خوشبه ختیت بکه ی توند دهستی ئەو هاوړپيانه ت بگری که له سه ر پيگا راسته که ن له گه لیان برؤ پشت به خوا به ره و به خته وه ریت ئەبه ن چونکه ئەوان راست ئەرؤن لی ناگه رپن توش لاده یته سه ر رېږه کان تا ئەگه یته شوینی مه به ست که به هه شته که ی خوی گه وره یه به راستی ئەوانه سه رکه وتو و سه رفرانن .

رېږه كاني شه شه م

نه زه كردن

خوشکی ئیماندار: چاوه کانت توندبیهسته هه ست به چی ئەکه ی ؟

تاریکی وهیچی تر . بیهینه پیش چاوت ئەو چاوه ی که ئەم دونیا په نگا و په نگه ی پی ئەبینی ئەو چاوه ی باوک و دایک و هاوړپیکانتی پی ئەبینی ، شه و که خوتی که به خه بهر هاتیته وه ، پیئت چۆنه له دهستی بده ی ئەو کات ته نها تاریکی ئەبینی ئاره زوی چرکه ساتیک پوناکی ئەکه ی . ئەمه حالی زوریکه له و خوشکانه ی تا ئەو نیعمه ته گه وره یه ی که خوی په روهردگار پی به خشیون له دهستی نه دن قه دری نازانن ، لیئت ئەپرسم خوی په روهردگار چاوی بو دروست کردوی بو ئەوه ی سه یری هرامی پی بکه ی ؟ بو چاوی پی به خشیوی ؟ بو ئەوه ی بنواری به رپی خۆت تاوه کو به هویه وه بگه یته شوینی تاوان ؟ یان بو ئەوه چاوی پی به خشیوی به دوی خوشه ویسته که تدا بگه رپی ، یان به دوی عه یب و عاری خه لکدا بگه رپییت ؟ خوشکم خۆ ناکری ئەم نیعمه ته گه وره یه به بی مه به ست دروست کرابی .

خوشکه که م : ئەو په روهردگاره ی چاوی پی به خشیوی له هه مان کاتدا فه رمانت پی ئەکات و پیئت ئەلی : ﴿ وَقُلْ

لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ ﴾ (۲۳) ، واته : بلی به ئافره تانی بروادار چاو له ئاستی نامه حره م بپوشن ، داوینیشیان له تاوانی زینا بپاریزن .

که واته چا و بپوشن له تماشاشا کردنی حرام پرهنگه بپرسی که توانای بینیمان پی به خشراوه بو دهبی چا و بپوشین ؟

چا و نه پاراستن چ په یوه ندی په کی به خوشبه ختی په وه هیه ؟ خوشکم په یوه ندی په کی زوری هیه وه که له م فرموده هیه په پیغه مبهردا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به جوانی دهرئه که وی که ده فرموی : " إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ كَتَبَ عَلَى ابْنِ آدَمَ نَصِيْبَهُ مِنَ الزَّانَا ، مَدْرَكَ ذَلِكَ لَا مَحَا ، وَالْأَذْنَانِ زَنَاھِمَا الْإِسْتِمَاعُ ، وَاللِّسَانِ زَنَاھُ الْكَلَامُ ، وَالْيَدَانِ زَنَاھُمَا الْبَطْشُ ، (وفي رواية اللّمس) ، وَالرَّجُلُ زَنَاھُ الْخَطَا ، وَالْفَمُّ زَنَاھُ الْقَبْلِ ، وَالْقَلْبُ يَهْوَى وَيَتَمَنَّى وَيَصْدُقُ ذَلِكَ الْفَرْجُ وَيَكْذِبُهُ " (٢٤) .

نه بینین پیغه مبهردا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له فرموده که ی به زینای چا و دهست پیکردوه چونکه بنه وای زینای دهست وقاچ و دل و عوره ته .

که و ابو خوشکم وریابه تاوانه کان له تماشاشا کردن (النظر) هوه سه چاوه نه گری ، هه رئه مهش وای کردوه کاتی جهریری کوری عبدالله پرسیاری له پیغه مبهردا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سه بارهت به بهرچا و که وتنی له نا کاو (نظرة الفجأة) ده لیت : فرمانی پیکردم که چاومی له سه ر لابه م .

نه مهش نه وه نه گه یه نی که چا و نه پاراستن رېږه له خوشبه ختی چونکه گهر (نظر) جوړیک بیت له جوړه کانی زینا کردن نه و خوشبه ختی وزینا پیکه وه نایان گونجی هه رئه مهش وای کردوه کاتی ها و لای پیغه مبهردا پرسیاری له پیغه مبهردی خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کرد سه بارهت به بهرچا و که وتنی له نا کاو له وه لameda پیغه مبهردا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پی پی فرمو : چاوی له سه ر لابه .

چا و پووشین و پاراستنی له تماشاشا کردن حرام سودی زور گه وری هیه له وانه :

* به جیهینانی فرمانی خوی په روه ردگار که هوی خوشبه ختی په وه که نه فرموی : ﴿ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَحْشَ اللَّهُ وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴾ (٢٥) ، واته : نه و که سهی که گوپرایه لی خوی په روه ردگار و پیغه مبهردی که بیت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، له خواش بترسیت ، نه و نه وانه که سه رکه وتون .

* نه و ده رگایه ی دل دانه خا که شهیتان لییه وه دیته ناو دلته وه .

* له بیزار و خه فته رزگارت نه کات ، چونکه هه ر که سیک به رده وام چاوی کراوه بیت هه رده م له خه م وپه ژاره دا نه ژی .

* له تاوان دوورت نه خاته وه .

* چیت کاتی زپرینت به هه در ناچی چونکه چا و نه پاراستن واته کات به فیرؤ دان .

* چیتر شهیتان جیگی له دلنا نابیته وه و ناتوانی به یارمه تی خوا کاری خراپت پی نه نجام بدات وله زور شتی تریش نه ت پاریزی .

خوشکی خوم : چاوه کانت بخه ر خزمهت قورئان خویندن و خزمهت کردنی دایک و باوک و خویندنی وانه کانت بو نه وه ی سالیکی زوتر قوناغه کانی خویندن ببری .

چاوه کانت مه که ره هوکاریک بو کپینی دوزه خ به لکو بیکه ره پردیک بو گه شتنه به هه شت .

(٢٤) (رواه مسلم) .

(٢٥) (سورة النور : ٥٢) .

رېگری هه وته م

گورانی و موسیقا

هه رکه گوئی له دهنگه بوو له ژوره که ی تره وه کتیبه کانی فری ئەدا و سه عی کردنی بیر ئەچی ودهنگی (رادیو یان ته له فزیونه که) به رزکاته وه !!!

یان ئیش و کاری ناومال به جی ئەهیلئ به سه ردا یکی یه وه بو بیستنی ئەو دهنگه زولالهی ئالوده ی بووه هه ر له گه ل بیستنی دهنگی چاوانی پر له گریان ئەبی و به حه سره ته وه تاته واو بوونی دهسته و ئەژنۆ دائه نیشی و گوئی لی ئەگرئ گوئی له کی ئەگرئ ؟

گوئی له و گورانی بیژه ئەگرئ که هه موو پوژئی به بی ئارامی چاوه پروانی ئەکاو چه ندین که نال ئەگوپئ بو گورانی یه کانی !! ئەم که سه کییه که دهست له سه عی کردن هه ل ئەگرئ و پشت گوئی ئەخات بو گورانی یه کانی !! ئەمه حالی زۆربه ی ئەو خوشکانه یه که به بیستنی قورئان و ئاموژگاری و هه رز ئەبن وله کاتی ئاموژگاریدا سه عی کردنی هه یه و کاری ناو مالئان هه یه ، له کاتی گورانییدا ته نانته یارمه تی ئەو دایکه ناده ن که خوی گه وره له باره یانه وه ئەفه رموی : ﴿ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْدِينِ إِحْسَانًا ﴾ (٢٦) ،

واته : په روه ردگاری تو فرمانی کردوه ، و برپاری داوه که جگه له و نه په رستریت ، و چاکه کاریش بکریت له گه ل دایک و باوکدا .

به داخه وه : خوی په روه ردگار گوئی به خوشکان داوه به لام زۆرتریان له بری ئەوه سوپاسی خوی گه وره ی له سه ر بکه ن و گوپرایه لی په روه ردگاریان بن که چی به باشی به کاری ناهینن !! قهت به که سیك نه گه یشتووی گوئی گران بووبیت چه ند جارئ ووته یه کی بو دووباره ئەکه یته وه تا تی ئەگا .

ده برۆره شوینیکی قه ره بائغ و گوئییه کانت توند بگره ته نها جولە ی ده می خه لکی ده بینی وه یچ تیئاگه ی وه یچیش نابیستی ئە ی ناترسی خوی گه وره گوئییه کانت لیسه نیته وه وکه ربیت ، نازانیت گورانی هه راره گوئی گرتن له غه یبهت هه راره ئە ی ئەو زاته گه وره یه ی گوئی پی به خشیوی ناتوانی لیت بسه نیته وه ئە ی ئەو کاته چی ئەکه ی !!!؟

بو ناترسی له په روه ردگارت زۆریک هه ن تا خوی گه وره ئەو نیعه ته گه وره یه یان لی نه سه نیته وه هه ستی پی ناکه ن په نا به خوا برۆ له و که سانه بپرسه که گه وره ترین نیعه تیان له دهست داوه که چاوه کانیانه .

خوشکه به ریزه که م : گوئیگرتنت بو گورانی سه قافهت و زانستت پی زیاد ناکات ده وله مه نددت ناکات ریزدار و به شکۆت ناکات وه نه تینویتیته ئەشکینی و نه به خته وه ر و دلخۆشت ئەکات ، به پیچه وانه وه ته نها غه م بارت ئەکات و کاتت به فیرو ئەدات .

په روهردگارېش لیت تورې ئه بې ، و پینغه مبهری خواش ﷺ ئه فرموی : " لیکونن من امتی اقوام یستحلون الحر والحریر والخمر والمعازف " (٢٧) ، واته : که سانیک دهن له ئوممهتی من داوین پیسی و پوشینی حریر و خواردنه وهی مهی و موسیقا به حالال دوزانن (٢٨) .

بۆ ناتوانی بې ئه مری ماموستاکهت بکهی ، بۆ ناتوانی بې فه رمانی هاوړیکانت و برا و میړده کهت .. هتد بکهی ، ئه ی چۆن بې فه رمانی په روهردگار ئه که ی که گه وره ی تو و ئه وانه شه که تو ناتوانی بې فه رمانیان بکه ی .
خوشکی من : ئه رکی گوپی بیستنی گورانی وقسه ی پرو پوچ نی یه که نه مامی ژه هراوی له دلئا ئه نیژئی ودلت رهق و بی ناگا ئه کات له گوئی بیستنی قورئان و ناموژگاری .

خوشکی خوم : ئه رکی گوپی بیستنی ناموژگاری و قورئانه بیستنی ئه و وانانه ی که ماموستاکهت ئه یلیته وه بیستنی قسه ی دایک و باوکیه تی .

خوشکه که م له ژیا نا میوانی جا توخوا که ئه چپته میوانی هاوړپیه کت یان خزمیکت چه ند ه و ل ئه ده ی بې دهنگ بیت و سه رنجی ده ورو به ر پاکیشی بۆ لای ره وشت به رزیت . هیچ نه بې نیو ئه و ونده ه و ل ده له میوانی دونیا دا خوت بپاریزه با له کو تایی دا به باشی باس بکرییت و پا داشت بدریته وه .

دوايه مين ميوان

خوشکی به ریزم : لیړه دا چه ند پرسیا ریکی گرنگ یه خهت ئه گری :

خوشکم ئایا به م شیوه یه و له سه ر ئه م حاله ته پیشوازی له مردن ئه که ییت !؟
 به تیّه لاوبوونی کورپان پیشوازی له مردن ئه که ییت !؟ ده با ئه و کورپانه چرکه ساتیک مردنه کهت دواخن یان له نازاری مردنه کهت که م که نه وه .

ئه ته وئ له کاتی قسه کردن به مؤبایل پیش وازی له مردن بکه ییت !؟ یان به جلی نیوه پوته وه !؟ یا خود به پشت به سنتت به هاوړپ خرابه کانت پیش وازی لی ئه که ی !؟
 یان به نه زهر کردن و گوئی گرتن له گورانی !؟

ئه گه ر له سه ر ئه م حاله ته خرابانه بمری په نا به خوای گه وره ئه و ا به خرابی کو تاییت به ژیا نت هی نا وه چاک بزانه و له خوای گه وره ت بترسه گه ر له سه ر ئه م حاله ته ت بمری ئه و ا به هه مان شیوه زیندو ئه کریته وه وه ک عبدوللای کورپی عومه ر خویان لی رازی بې له پینغه مبه روه وه ﷺ ئه گریته وه که ئه فرموی : " یبعث کل عبد علی ما مات علیه " (٢٩) ، واته : هه موو به نده یه که له به نده کانی خوای په روهردگار له سه ر چ شیوه یه که بمریت ، هه ر له سه ر ئه و شته زیندوو ده کریته وه .

جا ئه و کاته چی به په روهردگار ت ئه لئی ؟

(٢٧) هه روه کو چۆن ده بینین له م سه رده مه ی خو ماندا ، له سه ر که نال و را دیو و ته له فریو نه کانه وه ، که سانیک ی سه ره نه زان ، خو به زانا دانه ر ، به ناو ناین و زانستی شه رع ی یه وه فه توا به حاله تیی موسیقا ده دن ، بۆ گه شتن به مه به سته گلاوه کانی خو یان .

(٢٨) (صححه العلامة الألبانی فی : السلسله الصحیحة : ١ : ١٨٦ ، برقم : ٩١) .

(٢٩) (صححه العلامة الألبانی فی : صحیح الجامع ، برقم : ٨٠١٥) .

ئا به م شیوه یه سوپاسی په روهردگارت نه کهیت ؟ پاداشتی نه و جهسته ریکه ی پیی داوی به جلی نیوه پوت سوپاسی نیعمه ته کانی نه کهی ؟ به خو پوت کردنه وه پاداشتی نه دهیته وه ؟ به تا نیوه شه و قسه کردنی ناو ته لیفون سوپاسی په روهردگارت نه کهیت ؟ گوئییه کانت بو گوی گرتن له حه رام دروست کراون بو هه لگرتنی ته لیفونی کوران و گوپینه وهی وشه ی سوزداری ؟ زمانت بو نوکته و قسه ی پرپوچ دروست کراوه ؟ به م چه شنه سوپاسی په روهردگارت نه کهیت .

سبه ی چون پوت دیت له تنگانه دا دهسته کانت به رزکه یته وه و داوی یارمه تی له په روهردگارت بکه ی ؟ له کاتیک دا زمانت وته ی خیر و چاک ی پیدا نایه ت گوی یه کانت ته رخا ن کردو وه بو غه یبه ت و گورانی چاوه کانیش ت بو ئیشک گری سه ته لایت و کاری گریانه بو فلیمه کان قاچه کانیش ت بو پویشتن بو بازار و پیاسه ی ناو پارکه کان . به م شیوه یه پاداشتی چاکه کانی په روهردگار نه ده یته وه که له سهر جوانترین شیوه دروستی کردوی وه ک ده فهرموئ : ﴿ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَن تَقْوِيمٍ ﴾^(۳۰) ، واته : ئیمه مروقمان له سهر جوانترین شیوه دروست کردو وه ، و پیزی لیناوی وه ک ده فهرموئ : ﴿ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا نَبِيَّ آدَمَ ﴾^(۳۱) ، واته : ئیمه پریزمان له نه وه کانی ئاده م ناوه .

نه و هه موو شتانه ی په روهردگار پیی به خشوی گهر مروقتیک پیی به خشیتایه تا مردن سوپاس گوزاری ده بووی .

خوشکی خوت به چی نه زانی ؟ بی نه مری په روهردگارت نه کهیت له کوتایی دا هه موو دنیا و که سه کان به جیت نه هیلن و نه گه پیته وه لای په روهردگار ، خوشکی من به سیه تی بی ناگایی به سیه تی وه ک ئازهل ژیان دنیا ههر خواردن و خواردنه وه و پاباردن نی یه هه رگیز مروقت به بی مه به ست دروست نه کراوه نه بی بو مه به ستیک دروست کرابی مه به سه ته که ش په رسته شه هه روه ک خوی گه وره نه فهرموئ : ﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴾^(۳۲) ، واته : جنوکه و مروقتیشم بو نه وه دروست کردو وه بو نه وه ی به ته نها بمپه رستن .

خوشکی نازیز : کاتی نه وه هاتووه له بی ناگایی بیدار بیته وه با نه چپته پیزی نه و که سانه ی که په روهردگار له باره یانه وه نه فهرموئ : ﴿ أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْعَافِلُونَ ﴾^(۳۳) ، واته : نه وانه وه کو ئازهل وان به لکو بگره له ئازهلش گومراتن ، ئا نه وانه که سانی بی ناگا .

کاتی سه رخوا و شکاندن و خه یال و بیرکردنه وه به سهر چوو هه سته ، بیدار به ره وه چاوه پروانی میوانه که ت به ، هاکا خوی کرد به ژورا مه لی فه قیرم با ده وله مند بم مه لی نه خو شم با چاک بمه وه ، مه لی گه نجم با پیر بم ، کی نه لی نه م میوانه ده رفه تی نه وه ت نه دات بو پاره و دیاری دیت ، ده وله مند ی چی بو خواز بینیش نایه ت ، گه نجی و پیری چی ، بو پیاسه ی باخچه کان نایه ت نه خوشی و ساغی چی بو یه خوشکم با چاوانت له سهر ریگای راست بیت دلش لای په روهردگار هوشیش ت بخره خزمه ت دوزینه وه ی باشتین ریگا بو پیش وازی کردنی میوانه که ت که مردنه .

(۳۰) (سورة التین : ۴) .

(۳۱) (سورة الإسراء : ۷۰) .

(۳۲) (سورة الذاریات : ۵۶) .

(۳۳) (سورة الأعراف : ۱۷۹) .

وتهى كوتايى

* خوشكى باوهردار : كچى خوش به خته پيغه مبهرى خوا ﷺ و هاوه لانى كردبىته پيشهوا نهك گورانى بيژ و نهكته ره كاني كردبىته پيشهوا .

* كچى خوشبه خته به خويندنه وه وگوى گرتن له قورئان بگرى بؤ حالى خوشكاني بگرى به خته وه ر نايى ئه و كچهى بؤ روداوى زنجيره ته له فزيون و فليمه كان ئه گرى .

* كچى خوشبه خته گوپى خستبىته خزمهت ئاموزگارى و چاوه كانيشى خستبىته خزمهت قورئان وكتيبي به سود ، نهك كچى گوييه كاني خستبىته خزمهت غه ييهت وقسهى بى مانا وته ليفون وچاوه كانيشى خستبىته خزمهت سه ته لايت .

* كچى خوشبه خته شهوانى به نويز و قورئان خويندن وپارانه وه له پهروهردگارى به سهر به رى نهك به سه ته لايت وته ليفون وقسه كردن .

* كچى خوشبه خته جله كاني قه لايه كى ئه ستور بن و بپاريزن نهك كه لاوه يه كى داپوخا و هه موو خه لك بزاني چى تيايه .

* كچى خوشبه خته كتيبي به سود و ئاموزگارى به سهر هاوپيكانى دا دابهش بكات ، نهك وهك هه ندى كچ غه ييهت و گورانى و وتهى خراب وناشرين به سهر يانا دابهش بكات و بلاوى بكاته وه .

* كچى خوشبه خته كه ريگاي پهروهردگارى هه لبرار دى مه به ستيكى هه بى له زيان . نهك كچى ته نها ئاواتى ئاره زووه كاني بيت ، و لاي گرنگ نه بيت به هه رچ شيوه وله هه رچ ريگه يه كه وه بى پيى بگات ، يان به بى مه به ست له م دونيايه بزيت .

هه رگيز خوشبه خت ناييت ئه و كچه روژيك بؤ تاوانه كاني نه گريابى بؤ به فيرو دانى كاته زيپينه كاني نه گريابى هه رگيز خه مى فه وتانى نويزه كاني نه بيت ئايا مروؤ بؤ ئه م مه به سته خولقينراوه ؟

به داخه وه بؤ ئه و خوشكانهى ئاستى بيركردنه وه يان ته نها برلاى ئه و پوشاكهى ئه كا كه ئهى پوشيت به پاستى ساويلكه ن وجيى به زه يى پيدا هاتنه وه ن كچانيك كه نه يانتوانيوه ئه و جه سته يه بپاريزن كه پهروهردگار به ئامانهت داويانه تى له زيانىكى كويزه وه رى و كات به فيرو دان ئه زين غه م ناخون حه رام و حه لال ناكه ن و گوپى ناده نى .

بؤ هه موو ئافره تانى دونيا بؤ خوشه ويستانى دونيا ئهى كچانى موباييل و كه ناله ئاسمانيه كاني ، ئهى كچانى گورانى بيژ و خو پرووت كه ره وه كاني موده ، تا كهى ناگه پينه وه ؟!!! كچيك خوشبه ته ته نها مه رگ له خواپه رستى دايرپى من وهك برايه كى دلسوزى خوشكه كان بؤ خوا ئه م نوسينه تان پيشكه ش ئه كه م چهن ريگرىكم بوتان پوون كرده وه كه بووه ته كوسپ له به رده م ئيوه و خوشبه تيتان بؤ هه تا هه تايى ، چهن ريگرىكم ده ست نيشان كرده كه له ريگاي راست لاتان ئه دهن .

ده ئيوه ش مى ريگا راسته كه بگرن وسه يرى دواوهى خوتان مه كه ن چى تاوانتان كرده وه ته وبه يه كى به دل هه مووى ئه سريته وه پيوست ناكات سه ير دواوه بكات ته نها چاوت له سهر ريگا راسته كه بيت هه ر چونيك بيت هه ر دوو ريگاي راست وريگره كانيش كوتاييان ديت به لام كوتاييى ريگره كان ئه تباته مالى گورگ ودرنده كاني شه هوه ت

بازان ، ئەتباتە بيابانىكى بى سىبەر و بى ئاو تەنھا دېك ئەبىنى ، ئەبى ھەواى گەرم وسوتىنەر ھەلمىزى وئارەقى خۆت بخۆيتەوہ .

پيگا راستەكەش ئەتباتە باخيكي سەوزى فينك ئاوى سارد و ھەواى فينكى تيايە دارى سەوز و ميوہى جؤرا و جؤرى تيايە بؤ دوا جاريش پيگردن ناميني و ئەھەسييتەوہ .

ئامان خوشكى بؤ پشودانيش لامەدە سەر پيگره كان پشودانەكەشت بخە ئەو باخەى چاوەپوانتە بؤ ئەوہى كات بەفپرو نەدەى ھەر ئيستا تەوبە بکە و خۆت بيپچەوہ وبەپيکەوہ خوشكە كانى تريشت چاوەپوانتن .

﴿وَأٰخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

=====

مالپەرە بەھەشت

www.ba8.org

ئە دوەاى خيىرى بى بەشمان مەكەن